

prima instanță: M. Murguleț
instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

dosarul nr. 2ra-2029/16

ÎNCHEIERE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu
Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursurilor declarate de Chistol Viorel și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chistol Viorel împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Doroftei Igor, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de Chistol Viorel și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 ianuarie 2016,

c o n s t a ț ă :

LA 20.11.2015 Chistol Viorel a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Doroftei Igor, solicitînd constatarea încălcării dreptul prevăzut de art. 6 CEDO și art. 1 Protocol nr.1 adițional al CEDO, repararea prejudiciul moral 100 000 lei cauzat prin încălcarea dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În motivarea acțiunii a indicat că din 1992 a activat în cadrul Brigăzii de poliție cu Destinație specială „Fulger” a MAI al RM. Nu a fost asigurat cu spațiu locativ în temeiul Legii nr. 416 din 18.12.1990 cu privire la poliție și prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26.03.2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25.11.2009, cererea de chemare în judecată a fost admisă, a fost recunoscut ilegal refuzul și obligat Consiliul mun. Chișinău să emită actul

administrativ privind asigurarea familiei sale cu spațiu locativ conform normelor prevăzute de legislația în vigoare.

La 18.01.2010 a înaintat executorului judecătoresc spre executare documentul executoriu. La aceeași dată a expediat Consiliului mun.Chișinău hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26.03.2009 spre executare, însă nu a fost executată.

Prin încheierea executorului judecătoresc nr. 12-803/09 din 13.05.2009 a fost primit spre executare documentul executoriu și s-a dispus intentarea procedurii de executare, a fost obligat Consiliul m. Chișinău să execute hotărârea.

Prin răspunsul Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău nr.C-154/10 din 17.02.2010 a fost informat despre imposibilitatea executării hotărârii judecătorești din lipsa spațiului locativ liber. Astfel, toate eforturile întreprinse nu au dat rezultate, hotărârea judecătorească nu a fost executată până în prezent.

Urmare a neexecutării hotărârii judecătorești și încălcarea dreptului la un proces echitabil s-a adresat la CEDO, însă prin răspunsul din 29.09.2011 a fost informat că la 01.07.2011 în Republica Moldova a intrat în vigoare Legea nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, explicându-i-se necesitatea utilizării remediului intern în scopul restabilirii dreptului prezumat încălcat.

Menționează că prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău din 20.02.2013 s-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26.03.2009 și s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui suma de 9 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Sustine că hotărârea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, dar cu executarea ei, iar neexecutarea ei constituie încălcare a art. 6 CEDO. Prin neexecutarea hotărârii judecătorești devenită irevocabilă și executorie, autoritățile locale împiedică reclamantul, care în mod rezonabil, se așteaptă de a obține respectarea drepturilor sale. Pe parcursul acestor ani a suportat suferințe și neplăceri cauzate prin încălcarea drepturilor, i-a fost cauzat prejudiciu moral enorm care rezonabil poate fi compensat prin plata a 100000 lei. I-a fost încălcat dreptul la protecția proprietății prevăzut de art.1 Protocol 1 CEDO și conform Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, statul este obligat să compenseze prejudiciul material și moral suportat, să execute hotărârea judecătorească.

Prin hotărîrea Judecătoriai Buiucani mun. Chişinău din 20 ianuarie 2016 acţiunea a fost admisă. A fost constatată încălcarea dreptului lui Chistol Viorel la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Curţii de Apel Chişinău din 26.03.2009. S-a încasat din bugetul de stat pentru Chistol Viorel prejudiciul moral 9 000 lei, în rest cerinţele au fost respinse.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanţe, Chistol Viorel şi Ministerul Justiţiei au declarat apel.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 15 iunie 2016, au fost respinse apelurile declarate de Chistol Viorel şi Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova şi menţinută hotărîrea primei instanţe.

Instanţa de apel la emiterea deciziei a apreciat ca fiind întemeiată hotărîrea primei instanţe, care a constata încălcarea dreptului lui Chistol Viorel la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Curţii de Apel Chişinău din 26.03.2009 şi necesitatea reparării prejudiciului moral cauzat reclamantului prin încălcarea acestui drept.

În acest sens, instanţa de apel a menţionat că anterior, prin hotărîrea Judecătoriai Rîşcani mun. Chişinău din 20.02.2013, menţinută prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 22.05.2013 şi încheierile Curţii Supreme de Justiţie din 31.07.2013 şi 24.10.2013, pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a aceleiaşi hotărîri (hotărîrii Curţii de Apel Chişinău din 26.03.2009), însă pe o altă perioadă, anterioară celei din speţă, s-a stabilit cuantumul prejudiciului moral în sumă de 9000 lei pentru durata neexecutării hotărîrii judecătoreşti în cauză.

Instanţa a menţionat că hotărîrea Curţii de Apel Chişinău din 26.03.2009 nu a fost executată de către Consiliul mun. Chişinău nici după 20.02.2013 şi până la data examinării prezentei cereri de chemare în judecată, prin urmare în speţă prima instanţă corect a constatat încălcarea dreptului lui Chistol Viorel la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti din 26.03.2009 pentru perioada de 2 ani şi 8 luni (22 mai 2013 – 20 ianuarie 2016).

Prima instanţă constatând încălcarea dreptului apelantului Chistol Viorel la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, corect a dispus repararea prejudiciului moral în mărime de 9 000 lei, care este echitabilă şi în măsură să atenueze efectiv suferinţele cauzate. Totodată, nu este exagerată această sumă încât să încalce principiul general al echităţii şi să constituie un venit nejustificat.

La data de 29 iunie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Chistol Viorel a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea în parte sau modificarea deciziei instanţei de apel şi hotărîrii primei instanţe, cu emiterea unei noi hotărîri prin care a admite acţiunea integral.

În motivarea recursului recurentul a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurentul pretinde că neexecutarea ulterioară a hotărîrii în favoarea sa va încălca dreptul său garantat de art. 6 paragraful 1 al Convenției, precum și art. 1 Protocol 1 la Convenție.

La fel, susține că la aprecierea prejudiciului moral se ține cont de caracterul individual al fiecărei cauze, complexitatea cauzei, durata neexecutării, comportamentul părților, etc. Invocă că la aprecierea prejudiciului moral se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității și suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CEDO în spețele similare.

Instanțele au subapreciat considerabil și neîntemeiat compensarea prejudiciului moral în mărime de 9 000 lei pentru un termen îndelungat de neexecutare a hotărîrii judecătorești.

La 26 august 2016 Ministerul Justiției a declarat recurs, solicitînd admiterea lui, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri privind respingerea acțiunii.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data 26 august 2016 se consideră a fi depus în termen.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este una nemotivată, nefiind argumentată concluzia cu privire la temeinici soluției adoptate.

Referitor la fondul cauzei, recurentul menționează că odată cu încetarea relațiilor de muncă a intimatului cu Ministerul Afacerilor Interne, începînd cu luna iulie 2011 acesta nu mai beneficiază de dreptul prevăzut de art. 35 din Legea cu privire la poliție.

Recurentul invocă că instanța eronat a dispus încasarea în beneficiul reclamantului suma de 9 000 lei, în condițiile în care pricina nu a fost examinată sub toate aspectele, dînd o apreciere eronată probelor. Astfel, au fost ignorate argumentele ministerului precum că Chistol Viorel nu mai are dreptul la asigurare de către Consiliul mun. Chișinău la spațiu locativ.

Examinînd temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Chistol Viorel și Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recursuri se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursuri, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recursuri nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Chistol Viorel și Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Chistol Viorel și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru